

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se primumă și la poște și librării.

— Un număr costă 5 cr. —

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 19 Februarie st. v.

Campania electorală s'a început atât în dietă, cât și prin comitate, deși nu se scie încă hotărârea, când se vor face alegerile pentru viitorul period de cinci ani. În curând însă mandatul actualilor deputați va expira, și partidele se pregătesc din vreme, ca să nu fie surprinse.

Nu scim, dacă partidul național român și-a început ori nu și el pregătirile; e însă lucru de sine înțeles, că și de astădată comitetul electoral al partidului va convoca o conferență.

Vom vedea apoi, cine va trimite delegați în această conferență și dacă delegații întruniți în conferență tot vor mai susține programul stabilit la 1881.

Precum se scie, programul acesta e rezultatul unui compromis încheiat între deosebite fracțiuni ale opozițiunii naționale române. Sînt în cercurile politice române oameni, care au primit acest program mai mult ori mai puțin contra convingerii lor, pe care o credeau mai bună, dar' au sacrificat-o în interesul solidarității. De sigur, că unii dintre ei și-au schimbat încetul cu încetul părerile și susțin astăzi cu cea mai deplină tărie de convingeri programul, pe care atunci nu-l primiseră cu toată inima; alții însă tot mai stăruie pentru anumite modificări. Există dar' și astăzi, ba astăzi poate chiar mai mult ca ori-și-când câteva cuvinte deosebite în cercurile opoziționale române, și putem să spunem de pe acum, că la viitoarea conferență se vor face încercări hotărâte pentru modificarea programului în ceea-ce privește unul dintre punctele mai esențiale ale lui, linia de conduită a partidului față cu legislația ungară.

Combatem cu toții actualul guvern, actuala stare de lucruri și stăruim, ca statul ungar să-și păstreze caracterul poliglot și ca dreptul public al regatului să se desvoalte în sensul „legii pentru naționalități”: aceasta e ceea-ce ne unesc pe toți și ne deosebesce de puținii Români, care n'au curajul civic de a combate actualul guvern ori sînt preocupați în fa-vorul celor ce ați dispun de putere.

Unii dintre noi cred însă, că vom combate cu mai mult succes, dacă ne vom trimite reprezentanții în dieta din Budapesta, pentru-ca să exprime vederile noastre acolo, în fața țerii și în auzul coroanei și a lumii întregi, ear' alții stăruie să ne impunem prin o rezistență pasivă.

Mărturisim, că nici până în ziua de astăzi nu înțelegem, de ce nu s'ar pute, ca și unii și alții să facă după-cum le este convingerea.

Enunțându-se principiul solidarității tuturor grupurilor opoziționale române, minoritățile s'au obligat a primi linia de conduită a majorității, — cu toate acestea pentru frații nostri din Țeara-Ungurească și pentru cei din Bănat s'a admis altă linie de conduită.

Noi înțelegem solidaritatea cu totul altfel.

Așa să se stabilească un program de principii, pe care cu toții le admitem și cu toții sîntem gata a le susține din tot sufletul, și solidaritatea consistă în aceea, că frații nostri din celelalte țeri ale coroanei ungare susțin cauza Ardealului, ear' noi aști din Ardeal susținem cauza lor.

Ear' cât pentru linia de conduită, pentru modul, în care combatem, ne împărțim în două grupe, una, care susține programul în dietă, ear' alta, care îl persistă în rezistența pasivă, și fiesce-care se alipește potrivit cu propriile lui convingeri de una din aceste două grupe.

Dacă astfel ne-am fi organizat, s'ar fi petrecut o mișcare în partidul nostru, și dintre două una: ori ne-am fi retras încetul cu încetul cu toții din dietă, ori am fi intrat în cele din urmă cu toții în ea.

În loc însă de a fi pus temeiul lucrării noastre pe program, l'am pus pe linia de conduită, astfel ne aflăm astăzi tot acolo, unde eram acum opt ani: unii vor ca să se enunțe principiul rezistenței pasive pentru toți membrii partidului, alții, ca toți să se angajeze în campania electorală și numai puțini se vor mai fi gă-sind, care susțin și acum curioasa împărțire după țeri, ear' nu după convingeri.

Ne temem dar' prea mult, că cuprinși de această nedumerire, vom sta nehotărâți,

pe când alții se pregătesc, și vom lăsa terenul deschis pentru aceia, care își fac din campania electorală un isvor de câștig ori un mijloc de câpătuire.

Trebue dar' să-și tragă chiar de pe acum fiesce-care seama cu sine însuși, ca să scie, ce va avea să facă în timpul viitoareii campanii, în care se va hotărî compunerea legislativei pentru un period de cinci ani și totodată a legislativei, care va avea să se pronunțe în cestiunea pactului dualist.

Și dacă nu ne vom fi pregătind cu toții, să se pregătească cel puțin aceia, care cred, că mai bine vor servi cauza comună, dacă iau parte la campania electorală.

Zadarnice nu rămân pregătirile făcute chiar nici pentru cazul, când toți membrii partidului s'ar hotărî să nu iee parte la alegeri, ceea-ce deasemenea este cu puțință.

Scim cum se fac alegerile sub actualul regim. Corupțiunea, violentarea consciințelor, adimenirea prin fel de fel de fâgăduințe sînt mijloacele, cu care partidele înfruesc asupra alegătorilor, și pregătirea, pe care avem să o facem consistă numai în aceea, că-i îndemnăm pe alegătorii români să rămână strinși la un loc, să nu între în bălciul de consciințe. — Ear' aceasta e bine să o facem pentru toate casurile.

Correspondența din Viena.

Viena, 1 Martie n. 1887.

În șirurile opozițiunii croate în ultimul timp se face o mișcare energică remarcabilă, și mai cu seamă e partidul aristocratic croat, în fruntea căruia stau conții Draskovici și contele Marco Bombelles, care luptă cu mare energie contra hegemoniei maghiare.

După-cum se scie, un conte Bombelles funcționează ca suprem-măiestru de curte (Obersthofmeister) pre lângă principele moștenitor Rudolf.

Nobilimea croată și generalitatea croată ocupă la curte și în armată un loc atât de influent și stimat, și patriotismul lor precum și sentimentele lor dinastice sînt atât de încercate, încât formează pentru maghiarism un adversar foarte serios. Organul nobilimei croate naționale, „Agramer Tagblatt”, care apare în Agram, aduce

în ultimul seu număr un articol foarte remarcabil, care dăce următoarele:

„Hegemonia Maghiarilor în momentul actual se arată în țerile coroanei unguresci într'a-devăr mai puternică decât vre-odată mai nainte, și aproape tot asemenea de o potrivă, și nu e de negat, să arată și ponderositatea chivântului lor, în afacerile monarhiei întregi, mărită. Însă, care e basa, fundamentul, pe care noi vedem edificată influența aceasta ridicată, atât acasă, cât și în consiliul Coroanei? E ea oare de natură de a profețui durată clădirei pe viitor? Noi trecem fără nici o prejudecată națională la răspunderea întrebărilor acestor, și credem, că putem pe toate să le negăm! Credem aceasta din cuasă, că edificiul de stat maghiar de astăzi are lipsă de un adevărat fundament, sau are rădăcini într'un strat de năsip, pe care nu e de basat.

„Vedem, ce e adevărat, națiunea cu toate puterile lucrând spre a obține succesul la care tinde și a-l asigura; dar' mai mult decât unul s'a dus în pădure, spre a duce acasă lemne pentru o casă nouă, și-a făcut însă aceasta ne-cugetând, căci trunchiul pe care l'ataiat a devenit lemnul pentru sicriul seu!

„Împăratul Iosef, la a căruia ochiu isteț de monarch, slăbiciunile statului poliglot nu scăpară vre-o Austriă-germană și muri, un exemplu etern, neuitat de virtute domnitorească cu ghimpele înșelăciunii în marea sa inimă.

Trebui se renunțe la ceea-ce se arată ca imposibil. Și Iosef fu un împărat; cuvântul seu fu lege; trăi într-o vreme, unde consciința națională era departe de a fi atât de puternic dezvoltată, cum e astăzi, și era limba culturii, care încă astăzi dominează la noi, pe care el vră să o dea popoarelor imperului seu!

„Fundamentul pe care el voi să clădească statul seu se arată slab. Și ceea-ce nu voi se reușească entusiastului reformator pe tron într-o vreme de mult trecută, ceea-ce nu voi se reușească idiomului de cultură care așa și așa e răspândit între toți culții imperului, aceasta să poată oare să reușească șovinistilor unguresci bine înțeles sub condițiuni cu mult mai nefavorabile? De sigur că în cazul acesta nu poate să existe nici o îndoaală de sfîrșitul sorții acestui experiment. Lupta, pe care a întreprins-o astăzi hegemonia maghiară contra elementelor, care vorbesc o altă limbă în domeniul Stlui Stefan, va sfîrși cu o înfrângere, căci e o luptă ne-naturală, făcută cu forțe inegale, căci sucursul moral, care e pe partea naționalităților, e cu mult mai superior puterii materiale a agresorului, și chiar de o dată de ori învinse, naționalitățile vor avea totdeauna nouă puteri de rezistență dela

Foița „Tribunei“.

Din seara de Crăciun.

(Urmare.)

XXVII.

Perician de el!

D'acest domn 'mi-i bun,
Bun gând 'și-a gândit,
De prânz 'și-a gătit
Și el 'și-a chemat
Tot oameni bătrâni
Și ângeri din ceriu.
Și el s'a rugat,
De l'au ascultat
Și toți au venit,
Numai n'a venit,
Sfânta Duminecă.
Ea nu 'și-a venit,
Că n'a oblicit.
Dac'a oblicit
Și ea 'și-a venit
Pe-o d'albă de cale,
Pe-o rață de soare.
Și ea 'și-a venit
Și 'și-a odichnit
La lină fîntână,
Scaun de odichnă.

Și ea s'a uitat
Din lină fîntână
Și ea 'și-a vădit
Cele trei flori sfinte,
Din raiu răsărite.
Floarea grăului
Ea că cuvîntară:
— Surorile mele,
Din noi din tustrele
Eu îmi sînt mai mare,
Că pe unde-s eu,
Tot colaci pe masă
Și tot saț în casă!
Floarea vinului,
Ea că cuvîntară:
— Surorile mele,
Din noi din tustrele
Eu îmi sînt mai mare,
Că pe unde-s eu,
E tot veselie
Și tot bucurie!
Floarea mirului
Ea că cuvîntară:
— Surorile mele,
Din noi din tustrele
Eu îmi sînt mai mare,
Că fără de mine
Nu botează nime,
Nici nu botează,
Nici nu creștinează!

XXVIII.

Ferecan de el,

De l'au ferecat
Și bun loc 'i-a dat
În mijloc de raiu,
La masă galbină.
Giur pe giur de masă
Scaune frumoase,
De-asupra pe masă
Verde merisor.
Vîntul alinară
Mîrul clătinară,
Merele picară,
Domnul le-adunară
Și 'n sus le-aruncară,
Mari boieri veniră
Și se întrebă;
— Dar' voi ce 'mi-ați dat,
Ce 'mi-ați ajutat?
Plug cu șese boi,
Pogănici-și doi?
O turmă de oi
Și ciobănei doi?
Ba noi nu am dat
Plug cu șese boi,
Nici turmă de oi,
Făr'am mînecat
Noaptea pe 'ntunerec
La sfinte biserici,

Tot cu luminele
Și cu prescurele!

XXIX.

Dinainte, dinainte,
Dinainte de curți,
De șede mai șede
Cea sfîntă Mărie,
Șede și primesce,
Mari munți cormănesce *)
Trei riuri meresce,
Unul 'mi-i de vin,
Două 'mi-s de mir.
Și ele că vin
Sub munți chitalin
Și ele se fac
La lac eserac.
Giur pe giur de lac
Trestie mîeruntă
Iederă 'nflorită!

XXX.

Colo jos mai din jos
Crescutu-'mi-a, născutu-'mi-a
Un pom 'nalt și minunat,
La trupină 'ntrupinat,
La mijloc îndepărtat,
La virfuri asămînat.

*) Cormănesce=cărnulesco.

acest succes spre a reîncheie lupta și a apăsă ceea-ce omul nu e în stare să abandoneze, căci mama a depus-o ca dar scump în inima copilului ei."

Că partidul nobilimii croate se opune cu atâta decizie utopiilor maghiare, aceasta e de mare importanță. Steagul, care în modul acesta e desfășurat de patrioții croai, e un asemenea, încât poate să devină un centru pentru o acțiune solidară a tuturor elementelor naționale.

Revistă politică.

Sibiu, 19 Februarie st. v.

Alaltăieri s'a deschis în Budapesta sesiunea delegațională extraordinară. În delegațiunea austriacă prezidiă dl Dr. Schmolka, în cea ungară vicepresidentul Haynald. Ambelor delegațiuni se prezintă un proiect guvernamental, prin care se pretinde un credit extraordinar de 52.5 milioane florini. Proiectul e scurt, se pretinde atâta și atâta și pretențiunea servește totodată și drept motivare; se cer bani, pentru-că parte au trebuit, parte trebuie și parte vor mai trebui încă. Atâta e tot. Și nu mai încapă îndoială, că proiectul de credit se va accepta în cel mai scurt timp. Însași scurtămea proiectul exclude ori-ce discuțiune mai lungă. Se ține, că în delegațiunea austriacă presidentul Dr. Schmolka avea intenția, deși în puține cuvinte, să dea discursului seu de deschidere un colorit politic. Dar, fie că oamenii se temeau că Schmolka va merge în declarațiile sale prea departe, întocmai cum o făcuse la deschiderea sesiunii ordinare, fie că voiau să se evite ori-ce aluziune la situația politică, presidentul fu îndemnat să se mărginească la deschiderea sesiunii singur numai cu observarea formelor prescrise. Astfel ședința de abia deschisă se și închise. Tot astfel se întâmplă și în delegațiunea ungară. Proiectul s'a predat fără nici o desbateră comisiunilor respective și se vorbește, că Sâmbătă se va și încheia sesiunea.

Cu toate că afară de desbaterile dietale deputații ungurești mai sunt ocupați și cu agendele delegaționale, la 1 Martie s'a ținut pe de-asupra și o ședință a deputațiilor regnicolare ugaro-croate. Pentru sine e deja un reușmă, că negocierile transacționale nu sunt urmate de acel rezultat favorabil, pe care îl prorociau oficioasele de dincoace și de dincolo de Drava. Și în faptă — după cum o spun unele foi opoziționale din capitala Ungariei — în privința cestiunii de limbă au eșit la iveală astel de contraste în vederile ambelor deputațiuni, că la o aplanare a acelor de abia se mai poate spera. Și contrastului de vederi s'a dat în ședința ce s'a ținut Sâmbăta trecută o expresiune atât de bruscă, că spre calmarea spiritelor agitate s'a aflat de bine a se amâna proxima ședință pe ziua de mai sus. Precum se aude, negocierile ce s'a inaugurat într-aceasta n'au dus la nici un rezultat. Se poate deci de pe acum cu toată pozitivitatea prevesti, că consultările ce se tragă acum

de ani încoace se vor termina în sfârșit fără de cel mai mic rezultat.

În Silistra a izbucnit o răscălmășie. După depeșele de ieri și alaltăieri, garnisoana acestei fortărețe dunărene s'a resculat la 28 Februarie în contra regentei bulgare. Se poate, că această manifestare militară se reduce la o instigațiune rusească. După-ce rescoalele din Slivno și Burgas n'au putut succeda, agenții rusești s'au încercat să facă pe România de basă a agitațiunilor, de unde apoi voiau să pună la cale mișcarea în scopul răsturnării regentei. Apucând de veste, guvernul român a oprit refugiaților bulgari de a sta prin orașele dunărene române, dar' a negles să dispună aceasta și pentru Dobrogea ce e mărginașă cu Bulgaria. În această provincie s'au ținut în timpul din urmă firele, care țineau în legătură pe comitetul revoluționar bulgar din România cu elementele nemulțumite din Vidin, Ruscuc, Silistra etc. E un lucru de tot fatal, că în momentul, când în Sofia se visa de proclamarea Bulgariei de regat, trebuia să izbucnească o răscălmășie, care, dacă se va extinde, poate să facă foarte problematică autoritatea regentei și a ministerului în Sofia. Punctul ce și l'a ales agitațiunea rusească, spre a deporta revoluția în Bulgaria, e bine ales. Silistra, ce numără mai mult de 10.000 locuitori, a jucat ca fortăreață un mare rol în războiul ruso-turc din anul 1873. Zace imediat la granița română din Dobrogea și a format timp îndelungat punctul de ceartă în cestiunea Arab-Tabiei între România și Bulgaria. Deoarece-ce granița română e în Ost numai vre-o câțiva kilometri departe de Silistra, resculații pot în tot momentul să capete sucurs din Dobrogea și, de le va merge rău, să se retragă grabnic și sigur pe teritoriu neutral.

Regenta, care dispune de mijloace pentru înăbușirea răscălmășiei, va avea cu toate acestea o grea poziție. Timpul nu e potrivit pentru transporturi de trupe și afară de aceasta e mai întreruptă și navigațiunea pe Dunăre, așa că trupele comandate la Silistra și Ruscuc trebuie să se transporteze pe care recucite la vatră răscălmășiei. După depeșele ce le primesc „Agence Havas”, garnisoanele dela Șumla și Varna încă vor avea să meargă la Silistra. Nu se spune însă, dacă aceste trupe se duc la Silistra pentru de a înăbuși revoluția sau pentru de a se împreuna cu resculații; pentru-că pe timpul când se afla încă în Bulgaria generalul Kaulbars, garnisoanele din Șumla și Varna steteau în prepus de a simpatiza cu Rușii.

În multe cercuri se ivesce acum bănuială, că asigurările de pace din Petersburg s'au făcut numai în scopul, de a masca pregătirea unei revolte în Bulgaria. Și se pare, că răscălmășia din Silistra justifică pe deplin această bănuială.

Lucrurile aceste se petrec jos în Orient. Cele ce se petrec în sus la fruntariile monarhiei noastre sunt lucruri de asemenea puțin liniștitoare. După împărțiri ce le primesc din Varșovia însași oficioasa „Pol. Korr.”, în timpul din urmă s'au dispus prin ordin mai înalt trupelor ce staționează în regatul Poloniei însemnate exerciții de marș în completă ajustare campestre. Această dispozițiune, precum și împregiurarea, că în unele orașe provinciale mai mari li s'au spus în toată taina autorităților scolare, că între anumite împregiurări poate să urmeze o deșertare a caselor publice pentru scopuri militare, au înăspriș și mai mult temerile de război ale populațiunii.

Proiectul ministerului comun către delegațiuni

pentru înăbușirea unui credit extraordinar de 52½ milioane fl. pentru măsuri militare de precauțiune, parte deja executate, parte ce sunt a se executa, respective măsuri militare luate în vedere.

Cu toate că trebuința de pace e generală și menținerea păcii o dorește toate puterile, situațiunea politică a Europei e astfel încât nu numai toate statele hotărâtoare, ci chiar și statele de o competență militară mai mică în scopul menținerii păcii și pentru a fi pregătiți față cu ori-și-ce eventualitate fac pregătiri militare extraordinare și aduc cele mai mari jertfe pentru întărirea puterilor lor armate.

Față cu această împregiurare guvernul comun nu poate să rămână indiferent, și cu toate considerațiunile față cu starea financiară nu poate să se lipsească, de a face pregătirile de lipsă de cu bună vreme, ca monarhia să nu fie surprinsă de o dezvoltare neașteptată a evenimentelor.

Aceste pregătiri și cheltuieli extraordinare, față cu care este exclus ori-și-ce eugot ofensiv, pretind și mijloace extraordinare și guvernul comun după examinarea conștientă a trebuințelor indispensabile, a socotit ca cheltuieli totale pentru scopul amintit suma de 52½ milioane fl.

Guvernul comun a luat mai întâiu în vedere cele mai urgente măsuri, și le-a socotit cu 24½ milioane fl. (dintre care 1½ milioane fl. pentru marină), și sperând indemnitatea acestei sume a și cheltuit până acum 16.2 milioane fl. (dintre care 1.2 milioane fl. pentru marină).

Înalta delegațiune este dar' rugată a hotărî: „Guvernului comun i-se împărtășește indemnitatea pentru cheltuielile ce stau în legătură cu măsurile militare deja efectuate și care fac suma de 16½ milioane fl. (dintre care 1.2 milioane fl. pentru marină), totodată i-se dă împuternicirea, de a întrebuița pentru alte măsuri urgente 8.3 milioane fl. (dintre care 0.3 milioane pentru marină).

Mai departe este împuternicit guvernul comun în conțelegere cu guvernele ambelor teritorii ale monarhiei de a întrebuița încă 28 milioane fl. (dintre care 2 milioane pentru marină), când din lipsa inevitabilă și urgentă vor urma cerințe extraordinare pentru armată.

Pentru acoperirea acestor sume este de a se îngriji pe cale constituțională.

Viena, în Februarie 1887.

Kálnoky m. p.

Artur conte Bylandt m. p., Kállay m. p.
general de artilerie.

Biserica în serviciul „kultur-egyelt"-ului.

(Urmare.)

11. St. Martin, pe teritoriul cercului Murășului-de-sus; între 880 ce vorbesc limba română sunt 39 Maghiari rom.-cat. și 52 Magh. ref. Nefind în loc școală maghiară, obligații la școală ar trebui să umele întocmai ca și cei din Riciu, la școala din Ulieș ce cade în apropiere, la ceea-ce îi împedecă însă sărăcia. Sub acest titlu e a se licuia un ajutor anual de 50 fl.

12. Abafaia, pe teritoriul cercului de jos al Reghinului; între 362 ce vorbesc limba română sunt 295 Magh. rom.-cat. și 242 ref. Românii au școală bună, catolicii una slabă, a reformatilor apoi stă sub toată critica. E urgent de lipsă să se zidească o școală, corespunzătoare pentru 50 obligați la școală, și sub acest titlu sunt a se licuia odată pentru totdeauna 300 fl. Pre lungă ajutorul proprietarilor maghiari din loc (bar. Bornevinsza bar. Huszár) cu aceasta sumă se poate ajunge scopul. Dotațiunea învățătorului ce face 150 fl. e a se îmbunătăți prin un ajutor permanent de 50 fl.

13. Iercia, pe teritoriul cercului de jos al Reghinului între 364 ce vorbesc limba română sunt 2 Magh. rom.-cat., 5 unit., 16 isr. și 172 ref. Numărul obligaților la școală Maghiari e 25. Nu este nici școală nici învățător. Pentru zidirea școlii sunt de lipsă odată pentru totdeauna 400 fl. ear' pentru preot 100 fl. la an cu îndatorirea, se instrueze în mod sistematic. Jumătate din aceasta sumă acopere districtul.

14. Toldale, pe teritoriul cercului de jos al Reghinului; între 235 ce vorbesc limba română sunt 3 Magh. rom.-cat., 5 unit., 6 isr. și 229 ref. Românii au școală bună, în vreme-ce școala maghiară e o colibă miserabilă ce nu se mai poate folosi. Învățătorul fiind bătrân, trebuie pensionat. Pentru zidirea unei școli nouă sunt de lipsă 300 fl. și pentru învățătorul ce se va institui provisor în locul celui ce are să fie pensionat un ajutor anual de 100 fl. Jumătate din aceasta sumă acopere districtul.

15. Reghinul-unguresc, pe teritoriul cercului de jos al Reghinului; între 360 ce vorbesc limba română sunt 181 Magh. rom.-cat., 2 unit., 33 isr. și 403 ref. Școala reformată e sub toată critica și bătrânul învățător nu e mai mult în stare să-și împlinească funcțiunea. E neapărat de lipsă să se zidească o școală nouă pe seama celor 60—80 obligați la școală și să se licuideze spre acest scop 600 fl. Învățătorul ce este a se institui în mod provisor în locul celui ce are să fie pensionat se împărtășească de un ajutor de 200 fl. Jumătate din această sumă asignează districtul. Membri comunei bisericesci sunt în mare parte meseriași, agricultori săraci, care cu puțin pot contribui pentru susținerea școlii.

16. Reghinul-săsesc, oraș cu magistral; între 770 ce vorbesc limba română și 2710 ce vorbesc limba germană sunt 1112 rom.-cat., 14 unit., 284 isr. și 764 Magh. ref. (Dl episcop îi socotesc drept Maghiari și pe cei 1112 rom.-catolici și pe cei 284 israeliți. Red. „Tribunei“). Școala ref. e foarte slabă și din cauză că e strimă, obligații la școală umblă în mare parte la școli străine. Pentru zidirea unei școli nouă — cu două sale de învățământ — sunt a se licuia odată pentru totdeauna 600 fl. Aceasta e o lipsă foarte urgentă din punct de vedere maghiar-național.

17. Fechetu, zace pe teritoriul cercului Câmpiei, la marginea Mădărașului pe un teritoriu de 16 kilometri în lungime. Înainte de asta cu vre-o câțiva ani 78 familii maghiare au eșit la hotar din cauza comasațiunii și acolo trăiesc împărșiați între 600 ce vorbesc limba română și s'au organizat ca filie a bisericii din Mădăraș. Numărul obligaților la școală trece preste 50, dar' școala e acoperită cu trestie, — e o colibă miserabilă; pentru ținerea serviciului divin nu există loc; poporeni, cu toate că sunt săraci, sunt foarte zeloși. Pentru cumpărarea câtorva jugere de pământ pe seama comunei bisericesci a filiei au contribuit cu 800 fl.; învățătorului instituit în mod provisor îi dau bir, îi cultivă pământul, și afară de aceasta mai contribuie și la susținerea bisericii matre. Pentru zidirea unei școli corespunzătoare și a unei biserici sunt a se ajutarea odată pentru totdeauna cu 600 fl.; după-ce dotațiunea învățătorului provisor reprezintă de present numai 150 fl., aceea ar fi a se îmbunătăți prin un ajutor permanent de 50 fl. Din punct de vedere al naționalității, acesta e un punct foarte însemnat.

(Va urma.)

Reforma învățământului în România.

Proiectul de lege al guvernului.

(Urmare.)

Liceele din România s'au organizat într'un timp, când țeara avea mare trebuință de oameni cu oare-care instrucțiune. S'a admis dar' cursul de șapte ani numai, s'au admis la examenele de bacalaureat chiar și oameni, care nu trecuseră acest curs, pentru-ca cât mai curând să se populeze universitățile, cât mai curând să se creeze contingentul de oameni instruit, de care țeara avea trebuință.

Acum, după-ce trebuința aceasta nu mai e atât de simțită, trebuie să se pună mai mult temei pe intensitatea studiilor atât în liceu, cât și la universitate.

Studiile universitare atrăgă foarte mult dela pregătirea ce li s'a dat auditorilor la liceu, și alături cu liceele de șapte ani, chiar și dacă n'ar fi fost la mijloc și greutatea începutului, universitățile române nu puteau să se ridice la nivelul altor universități, ale cărora auditori sunt pregătiți în licee cu curs de opt, în Germania chiar de nouă ani, și totodată și mai bine organizate.

Chiar în interesul culturii generale trebuiau dar' să se sporească clasele liceului.

Motivul hotărîtor e însă fără îndoială numai cel educativ.

Liceele sunt numai nisce școli pregătitoare pentru studiile superioare. Ele au dar' să le dea tinerilor cunoștințele, pe care trebuie să le aibă, pentru-ca să poată înțelege cursurile universitare ori cele dela școala politehnică, — au însă mai presus de toate să desvolte în mod sistematic inteligența și să cultiveze iubirea de știință, rîvna pentru învățatură.

E discutabilă întrebarea, dacă se pot ori nu câștiga cunoștințele, de care are trebuință cel ce vrea să urmeze studii superioare, și în timp de șapte ani numai. Admitem, că foarte mulți dintre tineri pot să le și câștige. Numai însă cu oare-care încordare. Încordarea e aceea-ce strică.

În cele șapte clase ale liceelor din România studiile încetul cu încetul s'au îngreunat astfel încât partea cea mare a elevilor numai poate să le biruiască, și mai ales în cursul superior scolar și profesorii trebuie să se opintească mereu, ca să treacă programele. Astfel se produce un disgust pentru studii, se paralizează cele mai bune porniri și în cele din urmă tot nu se trec materiile decât în mod mai mult ori mai puțin superficial. Tinerii își dau, dacă-și dau, toată silința, ca să treacă examenele, dar' plăcere treaba aceasta nu le face, și profesorii sunt pentru dinșii un fel de schingitori sufletești, încercă și tot încercă asupra lor sarcinile, mai mult decât îi iartă puterile să poarte fără de opintire. Numai puținii scolarci mai talentați merg veseli înainte, pismuși adese-ori de colegii ce gâfăie în urma lor.

Școala însă nu e făcută pentru cei puținii, ci pentru cei mulți și după talia acestora are să fie croită.

Colo sus în clencurele *)
Ardu-mi nouă luminele,
Cântă-mi nouă turturele.
Colo jos la rădăcină
Cântă-o turturea bătrână.
Și se face feredeu
Și se scaldă Dumneșeu,
Dumneșeu cu soțul seu.
Și se scaldă și se ntreabă,
Ce-i mai bun pe-acest pământ?
Ce-i mai bun ca boul bun,
Că răstoarnă brazdă neagră,
Și se face pită albă!
Ear' se scaldă și se ntreabă,
Ce-i mai bun pe-acest pământ?
Ce-i mai bun ca calul bun,
Că te duce și te-aduce!
Calea ta de nouă zile
El o calcă-n două zile!
Ear' se scaldă și se ntreabă,
Ce-i mai bun pe-acest pământ?
Ce-i mai bun ca oaia bună,
Că vara te dedulcesce
Și iarna te încălzește!

(Va urma.)

S. Albini.

În liceul cu curs de opt ani instrucțiunea va fi mai temeinică, și ceea ce e lucrul de căpetenie, partea cea mare a școlarilor va pute să înălbăie fără de opintiri și să se întărească în rîvna pentru învățătură, pe care liceele cu curs de șapte ani o omoară.

Nu mai învede dar' nici o discuțiune, că din punctul de vedere educativ liceele cu care de șapte ani pentru partea cea mare a tinerilor sînt cu deservire stricătioase, dacă dau cunoscințele cuprinse în programele liceelor cu curs de opt ani. Și anume la licee, care sînt școli pregătitoare, cestiunea de educațiune e cea hotărîtoare.

Tocmai de aceea însă ar fi greșit să se urmărească între candidații de bacalaureat și, prin urmare, între auditorii de pe la universități oameni, care nu au pregătirea educativă a liceului, deși poate că și-au câștigat, cel puțin *ad hoc*, destule cunoștințe spre a trece cu chiu cu vai examenul de bacalaureat.

Sînt fără îndoială oameni, care fără de studii făcute în regulă ajung în primele rînduri ale „aristocrației intelectuale“. Asume în România găsim pretutindenea, în magistratură, în barou, prin birourile deosebitelor administrațiuni, în cercurile literare, ba chiar și pe catedre universitare oameni foarte distinși, care n'au făcut studii regulate. Nu însă pentru asemenea oameni se înființează școlile, — apoi întrebarea cea mare este: ce ar fi chiar și acești oameni, dacă o școală bine organizată și bine condusă ar fi dezvoltat în mod mai sistematic eminentele lor aptitudini?

„Școală“ înseamnă totodată și *deprindere, disciplină*, și pretutindenea în activitatea omească cel ce „are o școală“ se deosebește de cel ce nu are, și când e vorba de succesul lucrării, e mai ajutat cel cu școală rea decât cel ce nu are nici o școală.

Și dacă ne dăm mai cu din adins seamă despre proiectul de lege al guvernului, ni se produce convingerea, că autorii lui au fost preocupati mai presus de dorința, ca să se înlăture din organizațiunea instrucțiunii tot ceea ce poate să aibă o înfrîmire stricătioasă asupra tinerimii din punctul de vedere educativ.

Un consiliu general de instrucțiune, care discută și ia decizii, care nu sînt obligatoare pentru nimeni, este una din cele mai inofensive instituțiuni, în cel mai rău caz, un lucru de prisos, deși poate să fie folositor. Când ne dăm însă seamă despre înfrîmirea, pe care o au asupra tinerimii conflictele ce se pot produce în acest consiliu, înțelegem prea bine hotărîrea, cu care guvernul cere desființarea instituțiunii, și ne vine foarte greu să credem, că corpurile legiuitoare, compuse din oameni, care au și ei copii ori reprezentanți, cel puțin, pe cei ce îi au, vor stărui ca și pe viitor tinerimea română studiosă să asiste la discuțiunile adeseori foarte violente ce se produc între profesori și ministru. Ori și care ar fi foloasele acestor discuțiuni, ele sînt mai mici ca stricătioana ce rezultă din ele pentru educațiunea generațiunilor tinere.

Tot pentru acest motiv trebuie să se reorganizeze consiliul „permanent“, să se suprimă concursurile și să se înlocuească juriile cu nisece foruri independente, să se înlătureze tot ceea ce ar pute să accentueze conflictele dintre deosebitele autorități școlare și să slăbească spiritul de disciplină în tinerime.

Școala în societatea europeană modernă numai este un așezămînt privat, ci unul public, pe care statul l'a creat și îl susține nu pentru ca să servească interesele particulare ale celor ce vor să învețe, ca să-și câștige cu mai multă lesnire pînea de toate zilele, ci pentru ca să-și formeze viitorii cetățeni potrivit cu interesele generale.

Dacă ar fi numai de folosul privat, statul ar dice: aceia, care voiesc să se folosească, să își creeze așezămintele și să le susțină în propriul lor interes. Atunci însă, când proclamă principiul, că școlile toate au să fie administrate de el și primesc sarcina de a le susține, statul vrea să formeze el viitorii sei cetățeni, făcînd din copii oameni deprinși a lucra împreună.

Este lucrarea socială, pe care o are în vedere școala modernă, și acela, care vorbește de „independență“ ori de „libertate“ în instrucțiune, se află în contradicție cu timpul, în care trăim. (Va urma.)

Scrisoare din Macedonia adresată „Telegraphului“.

Bitolia, 27 Ianuarie.

La Molovisce, orășel pe deplin românesc, s'a înființat în anul 1880 o școală română de băieți și alta de fete.

Ca ori și ce școală română, ea a fost persecutată de către arhierii fanarioți, care abuzînd de puterea lor spirituală și temporală ce au în

Turcia, întrebuințează toate mijloacele licite și ilicite spre a desnaționaliza pe Români din părțile acestea, mai ales prin biserică și prin școală unde limba română este riguros interzisă.

Cu toate năsușele lor pentru a opri deschiderea acelei școli și a împiedeca funcționarea și progresarea ei amenințînd pe de o parte cu aforism pe toți aceia, cari vor trimite pe copii lor la școala română, ear' pe de altă trimitînd institutori și institutoare grecești gratis, totuși școala română a triumfat grație bunilor patrioți, cari convingînd, că Românul se poate instrui mai bine și mai solid în limba sa maternă decât în limba străină, au dat tot concursul lor posibil spre a înlătura feluritele pedici și neajunsuri ce arhierii greci făceau și fac școalelor române și institutorilor ei.

Succesul examenului public al anului școlar 1885—1886 a contribuit a convinge, chiar pe acei câțiva Români, care cumpărați fiind de arhierul fanariot, lucra pînă acumă contra școalei române, că pentru juminea studiosă română, școala română are mai multe avantaje pedagogice, de cari pentru Români este cu deservire lipsită școala greacă.

De aceea, la începutul anului școlar curent, toți Români unindu-se făcuse au dat afară din localul școalelor comunale pe institutori și institutoarele grecești, trimiși de arhierul și de consuliul grec din acest oraș și plătiți de comitetul din Atena, și au pus în locul lor pe institutori și institutoarele române.

Aflînd aceasta, arhierul a reclamat la autoritatea locală, cerînd, ca institutori și institutoarele române să fie dați afară din localul școalelor comunale și să se restabilească pe institutori și institutoarele grecești sub motiv, că toate școalele comunale și bisericile ortodoxe din eparchia sa sînt sub jurisdicțiunea lui, și că în școalele comunale ale Românilor nu se poate învăța decât limba greacă de către profesorii greci din cauză, că pînă acumă au fost școale grecești și trebuie să se mențină *statul quo ante*.

Fiindcă guvernatorul general actual este vîndut Grecilor și pe față favorizează cauza greacă în detrimentul chiar al intereselor Turciei, a executat orbesce instigațiunile arhierului și consuliului grec, aducînd aici pe fruntașii români din Molovisce împreună cu institutorii lor.

Întrebați de Pașa cum ei au îndrăsnit să dea afară din școalele comunale pe institutori puși de către arhierul și să pună pe institutori români în locul lor, au răspuns, că localul școalelor comunale fiind o prietate a comunei și M. S. Sultanul dînd supușilor lui libertatea de a învăța ori-ce limbă ar vrî și în special limba lor maternă; locuitorii au dreptul de a pune în școalele comunale pe ori-ce profesor ar voi și de a învăța pe copiii lor ori-ce limbă ar este trebuincioasă și mai ales limba lor maternă. Dar' fiindcă Pașa a obiectat, că atât școalele precum și bisericile comunale sînt puse sub supravegherea arhierilor, și că prin urmare nu pot fi înfrînsele decât preoți și profesori recomandați ori tolerați de arhierul de aceea se cere neapărat consimțămîntul arhierului, ca profesorul să se poată instala și învăța în școalele comunale a unei comuni ortodoxe. La acestea, Români au răspuns, că arhierul nu este competent nici n'are atribuțiuni decât în afacerile curat religioase, că n'are nici un drept a se amesteca în afacerile comunale în a căror categorii intră școala și învățămîntul public, care este de competența ministerului instrucțiunii publice ear' nici decum a unui arhieru; și că dacă n'ar înceta de a-i opri de a învăța limba lor maternă nu-l vor mai recunoaște ca șef religios al bisericii lor. Pașa, în fața acestui răspuns irefuzabil a trebuit să spună arhierului, care era prezent, că n'ar fi avut dreptate a face din școalele comunale ale Românilor un monopol pentru învățarea limbii grecești.

După o săptămînă însă, arhierul și consuliul grec, au reușit a corumpe prin bani pe Pașa și a obține dela acesta un ordin, după care în ceea ce privește școalele comunale din Molovisce trebuia să se mențină *statul quo ante*.

Arhierul însoțit de 6 gendarmi s'a dus în persoană la Molovisce, ca să execute acest ordin. Întră adevăr, el a și îndrăsnit, ajutat fiind de gendarmi, a sparge prin abuz de forță poarta școalei de fete a scoate băncile afară, instalîndu-se împreună cu suita sa în localul acelei școli. Aflînd despre aceasta toți Români, bărbați femei și copii înarmați cu toge au alergat a scoate pe fanariotul din școala de fete și a-l gonit din comuna lor.

Gendarmii, vîdînd mulțimea iritată și înarmată, i-au oprit de a intra în școală unde era arhierul. A doua zi arhierul a voit să se ducă la biserică. În curtea bisericii era strînsă o mare mulțime, care îndată ce a vîdut pe arhierul, au început a-l huidui, a-l fluera și a-l insulta, strigînd: „Fugi, fanariotule, nu te vrem, fugi din comuna noastră. Dute în țeara grecească pentru că aici nu este nici un Grec și dacă mai stai îți vom smulge barba“. Arhierul vîdînd, că era să fie maltrat și rușinat, a plecat numai decât și s'a întors aici.

După plecarea arhierului, Români au pus earăși băncile și au instalat școala română de fete în localul ei de mai înainte.

Arhierul, venind aici, s'a plîns la Pașa despre aceasta și a cerut, ca Români Molovisceni, cari l-au maltrat, să fie pedeșiți. Pașa a chemat pe Români aici. Acum afacerea este la tribunal.

Vă voi ține în curentul acestei afaceri, care interesează pe ori-ce bun patriot.

Cronică.

De ale Curții. După o scrisoare din Viena ce o primesc „Pester Lloyd“, Maiestatea Sa monarhul va părăsi Budapesta în 17 Martie n. și se va duce la Viena.

Noul subșef al statului major. În locul M. L. Daublebsky de Sterneck a fost numit de locuitor al șefului statului major generalul Teodor Gálóczy de Galantha.

Numiri. Ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ung. a întărit definitiv în stațiunile lor de pînă acum la școala superioară de fete din Sighetul-Marmăției: pe profesorul provisor Árpád Tómpa, pe profesorul de muzică Ioan Izák și pe învățătoarea pentru lucru de mână, vîd. Aladár Ujházy.

Statute aprobate. Ministrul de interne reg. ung. a provelut cu clausula de aprobare statutele „reuniunii pentru ajutorarea studenților săraci“ din Deva.

Batalionul 23 de honveđi, ce pînă acum era în garnisoană în Reghinu-săsesc va părăsi această garnisoană și va pleca în 24 Aprilie la Bistrița, noua garnisoană a batalionului.

Înmormîntarea parohului Ioan Henteș din Ocna a avut loc Marți în 17 Februarie a. c. O mulțime numeroasă din loc și din împrejurime, din toate clasele poporului, fără deosebire de confesiune și naționalitate, a dat reposatului onoare cea de pe urmă. La funcțiunile oficiului divin a luat parte ca pontificat P. Protosinel Nicanor Frateș, membru onorar al consistoriului metropolitan și arhidieceșan și secretar consistorial, cu o asistență numeroasă de presbiteri și diaconi. Cuvîntul funebru l'a rostit în calitate de delegat al protopresbiterului concernent Simeon Popescu, care fiind bolnav n'a putut lua parte în personă, parohul din suburbiul de jos al Sibiuului George Bobeș. Reposatul a fost unul dintre acei rari păstori sufletești, care pre lungă împlinirea datoriilor cu scumpătate, ca preot și ca cap de familie, și-a știut căștiga vađa și simpatia acelor, cu care a venit în atingere. Dînsul a fost un lung șir de ani asesor consistorial în senatul epitropesc al arhidieceșiei gr-or. transilvane. Fie-i țîrîna ușoară și iaminirea binecuvîntată!

Casina română din Deva. Ni se scrie din Deva cu datul de 1 Martie n.: Casina română de aici, care vegetă de un șir de ani pe lîngă 2—3 diare, se află în stadiul unui progres îmbucurător. Budgetul anului trecut arată un excedent de 34 fl. La adunarea generală din 27 Februarie a. c. au luat parte 11 membri. Ați avem 7 diare și mîrîndu-ni-se venitele, vom avî și mai multe. Comitetul s'a compus pe 1 an din d-nii: Ioan Papiu, ca director; Dr. L. Petco, I. Simionas, G. Nicoară, P. Drăghici jun., A. Czura, și A. L. Hosszu, ca membri în comitet. De acum într'un an vom avî negreșit ocaziune a reproduce și oareșicare activitate din partea comitetului, căci în înțelesul statutelor formăm o „societate de lectură“ și nu o „localitate“ de distracțiune fără folos. Pe terenul social casina română, fiind locul de întrunire a tuturor Românilor din Deva și giur, este o mare lipsă pentru dezvoltarea vieții noastre sociale. Ar avî însă și o importanță culturală, dacă am organiza din când în când câte o convînire, unde unul sau altul dintre noi ar țîne prelegeri, declamațiuni și am desbata și alte lucruri de interes, la cari negreșit și damele ar lua parte. Spre aceasta localitatea de astăzi e însă cu totul necorespundătoare. X.

Pușcile cu repetiție. I-se scrie din Viena lui „Pester Lloyd“. Fabrica de arme pe acți din Steyr, care stă sub conducerea directorului Wernld este provelută deja cu marele mașini pentru fabricarea pușcilor cu repetiție *Manlicher*, așa încît fabricarea pușcilor acestora, care vor purta numirea oficială „pușci cu repetiție (modelul 1886)“ se va începe în curînd în stil mai mare, s'au mai bine diș, se va urma, căci în stil mic s'au mai fabricat și pînă acum pușci cu repetiție. De vreme-ce fabricarea nouelor cartușe va țîne pas cu fabricarea pușcilor cu repetiție, se speră, că infanteria și vînatarii se vor pute împărțîși cu nouele arme încă în vara aceasta. Împărțîșirea se va efectui astfel, că va urma trupele unei diviși și a unui corp de armată una după alta. Fabrica de arme din Steyr crede, că va pute acoperi singură toată trebuința în pușci a armatei.

Lupii s'au ivit și în apropierea Gușteritei; unul din ei au fost omorît cu ciomagale de către doi Români de acolo.

Teatrul național maghiar din Cluj, în urma unei dispozițiuni a ministerului de interne, se va da în arîndă pe trei ani. Apelul s'a făcut deja din partea intendantului al institutului.

Asilul Elena Doamna. Diarele din București aduc scirea, că retragîndu-se D-șoara Elena Alexiu, direcțiunea Asilului Elena Doamna o f ost primită de Domnișoara Felicia Racoviță, sora neuitatei Elena Davilă, creatoarea institutului.

Munte negrul înarmează. Înarmările munte negrene se efectuează acum în măsuri mai mari. 28.000 oameni, cari au luat parte la războiul turco-munte negrean, se vor împărți în curînd cu pușcile cele noue. Efectivul total al armatei munte negrene este de 40.000 oameni.

Spaimea de cutremur de pămînt. În orașul provincial Grasse anunțase o reprezentațiune dîna de opere de Paris Céline Chaudmont. În seara reprezentațiunii teatrul era splendid luminat, artiștii așteptau pe scenă, suflerul se aia în ascunsul seu și cassarul în logea sa, dar nu a apărut, nici macar un singur priutor. Se vede, că spaimea de cutremur de pămînt a f ost mai puternică decît puterea de atracțiune a dînei.

Explosiunea unei fabrici de dinamită. Fabrica de dinamită din Anvers a sburat ieri în aier. Toată fabrica a f ost distrusă. Dece lucrători a f ost omorîți mai mulți răniți. Se crede, că un blăstămat a causat această nenorocire.

Varietăți.

(Religiunea Berlinezilor.) În Berlin sînt: 1,442.590 protestanți, 99,462 catolici, 7898 creștini de diferite confesiuni; 64.355 israeliți; 1051 ate; 29 budisti, (toți bărbați); 15 musulmani, din cari o femeie, 16 sinoiști (toți bărbați); 14 japonezi; 5 japonezi aparținînd religiunii lui Confucius și 4 păgani.

(Jucăria în Iaponia.) În Iaponia există două mari sîrbători în onoarea copiilor: principala, *shina matsuri*, sîrbarea păpușilor, dă loc darurilor și insialărilor de menage, de mîncare pe iarbă verde în grădini compuse din arbori piperniciți artistic de tinerii *musmés*. În quia sîrbării băieților, care se țîne în a cincea lună, Iaponiezii, cari au avut un băiat preste an, ridică dinaintea porții, în virful unei trestii bambu un crap simbolic de hîrtie; aceasta arată dorința, că copilul să înfrunte toate greutățile vieții după cum crapul trece prin toate greutatele gîrlelor. Pentru toate sîrbările acestea, care căsunează daruri, Iaponiezii se întrec în a fabrica jucării, din care cele mai multe se importă în Europa: broașce cu labele jucătoare, păpuși, care-și pun o mască, figuri de animale, focuri de artificii de salon, smei imitînd păsări și monștri.

Animalele joacă un mare rol în alegerea subiectelor, însă nu sînt copiate într'un mod servil; fabricanții le dau mai totdeauna un caracter grotesc prea curios; nu caută numai să ocupe pe copil, caută să-l facă să și ridă. Aceasta și explică pentru ce Japonezii adulți iau la jocurile acestea tot atîta plăcere ca și copii. Nu e rar lucru să vîdî un bărbat serios jucîndu-se cu un smeu cu fiul seu pe stradă. De aceea și fabricanții nu au alt scop decît să încante prin varietatea și caraghiozicul invențiilor lor.

Posta ultimă.

Budapesta, 2 Martie n. Casa deputaților. Legea financiară s'a votat definitiv.

În comisiunea bugetară a delegațiunii austriace, ministrul de războiu și șeful marinei a motivat din punct de vedere militar, creditul de 52½ milioane. Ministrul de externe accentuează, că nu situațiunea politică a monarhiei, ci mai mult situațiunea generală a Europei cu efectele ei schimbătoare între Ost și Vest dă prilegiu la serioase îngrijiri generale. La votare au f ost primite ambele proiecte ce sînt cuprinse în proiectul guvernului.

București, 2 Martie n. O scire a „Agenței Havas“ crede, că trupele vor sosi astăzi în Silistra, a cărei garnisoană este de 900 oameni. Este de temut, că Șumla se va declara pentru insurecțiune.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 3 Martie n. Comisiunea de patru a delegațiunii ungare a început la ameadi pertractarea meritoriei a creditului militar.

Sofia, 3 Martie n. (Scirea „Agenței Havas“.) Rebelii au pus mîna pe citadela Silistrei. Guvernul a trimis trupe, spre a închide pe rebeli în citadela.

București, 3 Martie n. (Scirea „Agenței Havas“.) Aici circulă faima, că șapte garnisoane — între cari cele din Lompananca, Șumla și Plevna — s'ar fi declarat în contra regenței.

Berlin, 3 Martie n. *Reichstag*-ul s'a deschis. Mesagiul de tron exprimă satisfacție pentru sentimentele binevoitoare ale papei. Politica externă e neîncetat îndreptată spre susținerea păcii, mai ales cu statele vecine. Pacea e sprijinită în modul cel mai eficace, dacă *Reichstag*-ul dă expresiune voinței poporului, de a folosi toată plenitudinea puterii naționale în contra ori și-cărui atac. *Reichstag*-ului i-se vor reașterne proiectele de mai înainte.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.

Tergul de rimători în Steinbruch. În 1 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 48.1/2, cr. până 49.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească, grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 46.— cr. până 47.— cr., transito de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., transito ușori 45.— cr. până 46.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 40/100 umpănici la gară.

Bursa de Budapesta

din 2 Martie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 60/100	96.15
" " " 40/100	86.15
" " hârtie " 50/100	147.50
Împrumutul căilor ferate ung.	96.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	113.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	103.75
Bonuri rurale ung.	103.75
" " " cu cl. de sortare	103.75
" " " băntăne-timșene	103.75
" " " cu cl. de sortare	103.75
" " " transilvane	103.75
" " " croato-slavone	99.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	118.—
Împrumut cu premiu ung.	120.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	78.25
Rentă de hârtie austriacă	79.50
" " argint austriacă	109.—
" " aur austriacă	132.50
Losurile austr. din 1860	852.—
Acțiunile băncii austro-ungare	283 1/2
" " de credit ung.	273 75
" " " austr.	102.—
Argintul	6.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	10.11
Galbeni împărătești	62.75
Napoleon-d'ori	128.35
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Bursa de Viena

din 2 Martie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 60/100	96.75
" " " 40/100	86.65
" " hârtie " 50/100	147.50
Împrumutul căilor ferate ung.	96.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.—

Bonuri rurale ung.	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " băntăne-timșene	104.—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	99.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	118.—
Împrumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	78.75
Rentă de hârtie austriacă	80.15
" " argint austriacă	108.90
" " aur austriacă	132.25
Losuri austr. din 1860	852.—
Acțiunile băncii austro-ungare	286.—
" " de credit ung.	276.40
" " " austr.	6.02
Argintul	10.13 1/2
Galbeni împărătești	62.72 1/2
Napoleon-d'ori	128.14
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Cursul pieței din Sibiu

din 3 Martie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.35	vând. 8.40
Lire turcesci	11.30	" 11.40
Imperiali	10.30	" 10.40
Ruble rusești	1.14	" 1.15

Fortă vrînă
perdută și
alăbăstră

Impotență.

Ajutor sigur! Cu duș de carbon ces. reg. priv. de genitalii curează ori-și-cine pe deplin fără urmări rele, sigur și pentru totdeauna, de multe ori în 2 zile o impotență ce se pare incurabilă, fie cât de învechită, deasemenea și poluțiuni prelungă o cură externă plăcută și neobservată. — Atestate dela profesori distinși și foi medicale speciale, călduroase recomandări dela medici și mii de scrisori de mulțumiri ale celor radical curăți sfătuiesc cu desăvârșire ori-cărui pacient să-și procureze numai decât dușul de carbon, care garantează succese durabile. Complet cu îndrumare de folosință și opinie medicală **fl. 5.90.**

Se trimite direct cu poșta.

Cuprinsul și trimitătorul nu se pot cunoaște.

Depositar de duș de carbon ces. reg. privil.

Dr. Carol Altmann,

Institut de ordinațiune pentru morbiuri secrete,

Viena, VII., Mariahilferstrasse Nr. 80.

[410] 3—30

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“.

Pentru de a preveni publicului asigurător prin o combinațiune rațională de asigurare în contra pericolului de război, banca generală de asigurare mutuală „Transilvania“ a scos un „Regulativ pentru asigurări de război“, care concede extinderea asigurării în contra pericolului de război asupra asigurărilor pe viață, deja existente s'au a acelor, cari se contractează de nou, pe lângă o desdaunare mică. Regulativul intră cu 1 Martie în vigoare și dispozițiunile cele mai esențiale sunt următoarele:

Asigurarea în contra pericolului de război se primesce atât în privința asigurărilor normale deja existente, cât și în privința acelor, care se contractează de nou de regulă pe un timp de 6 ani și prelungă plătimea unui adaus de premii, care este împărțit amăsurați calificațiunei de pericol a asiguraților în 3 clase și face pe an 6, resp. 4 1/2 și 3 pentru mică a capitalului asigurat în contra pericolul de război.

Adausurile de premii pentru război sunt a se plăti odată cu premiile normale în rate anuale, semi-aniuale sau trilunare înainte. Ele se micșorează percentualiter amăsurați cu durata asigurațiunei normale cu câte 1 percent în fiecare an al asigurării normale; micșorarea intră însă numai după ce a existat asigurarea normală, în vigoare.

Ofertul pentru estinderea unei asigurări normale asupra pericolului de război se poate face în privința asigurărilor, care există deja la esirea Regulativului, numai până inclusive 15 Aprilie 1887 c. n. în privința asigurărilor, care se contractează de nou numai în timp de pace și totodată cu oferarea asigurării normale. Cu ocaziunea aceea e a se produce un document autentic despre calificațiunea oferentului în privința gradului de pericol mai mare sau mai mic, la care e spus în cazul de participare la război. Cei obligați la gloate au de a documenta numai dacă se țin de categoria I. sau a II.

Institutul va primi și la un timp, când mobilizarea armatei austro-ungare ar fi ordnată declarațiunea de război n'ar fi urmat și ostilitățile n'ar fi deschise încă, asigurări normale cu estinderea deodată asupra pericolului de război, dar însă numai prelungă plătimea de adausuri de premii capitalistice adecă de 5 resp. 3 3/4 și 2 1/2 procente a sumei asigurate contra pericolului de război. Adausurile aceste de premii sunt a se plăti ca și premiile normale pentru fiecare an înainte.

După-ce a urmat declararea războiului nu se mai pot primi asigurări pe viață în contra pericolului de război.

Exemplare din „Regulativul pentru asigurări de război“ dimpreună cu scara de pericol, precum și formulare pentru insinuări de asigurări în contra pericolului de război se capătă gratis atât la Direcțiunea Institutului în Sibiu cât și la Agenturile din țeară.

Sibiu, sfârșitul lui Februarie 1887.

Direcțiunea.

[416] 1—3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane		Copsa mică		2.02	3.55	
Viena	11.10	7.40			București			7.30		Viena	11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40			Șeica mare		2.29	4.22		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59			Loamneș		3.04	4.57		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22			Ocna		3.30	5.23		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	—	—	2.32		Arad	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51			Sibiu		3.50	5.43		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	4.16		7.47		Glogovaț	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18			Sibiu—Copsa mică					
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	5.02		8.24		Györök	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15			Sibiu		9.31	10.50		
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Agostonfalva	5.43		8.51		Pauliș	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35			Ocna		9.55	11.14		
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod	6.15		9.14		Radna-Lipova	8.17	5.19	Branicica		3.23	7.02			Loamneș		10.20	11.39		
Rév		8.54	11.88	3.18	Hașfalău	7.06		9.51		Conop	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28			Șeica mare		10.48	12.07		
Bratca			12.16	3.41	Sighișoara	8.52		11.03		Bérvava	6.09	7.37	Gurasada		4.08	7.40			Copsa mică		11.11	12.30		
Bucia			12.54	4.01	Elisabetopol	9.31		11.26		Soborșin	6.28	7.55	Zam		4.44	8.11			Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Ciucia		8.58	1.57	4.26	Mediaș	10.16		12.—		Zam	7.25	8.42	Soborșin		5.30	8.46			Cucerdea		3.32	10.20		
Huiedin		9.28	3.11	5.08	Copsa mică	10.57		12.29		Gurasada	8.01	9.12	Bérvava		6.27	9.33			Cheța		4.02	10.50		
Stana			3.40	5.27	Micăsasa	11.19		12.44		Ilia	8.31	9.41	Conop		6.47	9.53			Ludoș		4.23	11.11		
Aghirș			4.15	5.50	Blaj	11.31		12.49		Branicica	8.55	9.58	Radna-Lipova		9.06	7.28			M.-Bogat		4.33	11.20		
Ghirbău			4.36	6.02	Crăciunel	11.52		1.05		Deva	9.19	10.17	Pauliș		9.26	7.43			Cipen-Iernut		5.10	11.57		
Nădășel			4.58	6.24	Teiuș	12.31		1.34		Simeria (Piski)	9.51	10.42	Györök		9.46	7.59			Kerel-Sz.-Pál		5.25	12.12		
Cluj	11.—	10.28	5.26	6.43	Aiud	12.48		1.46		Orăștia	10.35	11.07	Glogovaț		10.21	8.28			Nireșteu		5.48	12.36		
Apahida	11.19			7.08	Vințul de sus	1.51		2.19		Șibot	11.11	11.37	Arad		9.17	12.31			Oșorheiu		6.07	12.55		
Ghiriș	12.33			7.36	Uioara	2.18		2.39		Vințul de jos	11.43	12.—	Szolnok		9.27	5.12			Reghinul-săs.		6.41	1.20		
Cucerdea	1.06			9.16	Cucerdea	2.48		3.01		Alba-Iulia	12.18	12.29	Budapesta		2.32	5.12			Reghinul-săs.		8.40	3.22		
Uioara	1.13			10.—	Ghiriș	2.56		3.08		Teiuș	12.36	12.46	Viena		6.—	8.20			Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Vințul de sus	1.20			10.09	Apahida	3.14		3.22		Simeria (Piski)—Petroșeni	1.29	1.41			3.—	6.05			Reghinul-săs.		4.45	6.10		
Aiud	1.41			10.19	Cluj	5.28		5.10		Petroșeni—Simeria (Piski)									Oșorheiu		6.34	8.—		
Teiuș	2.10			10.48	Nădășel	5.56		5.30		Simeria	11.21	2.42	Petroșeni		6.10	10.07			Nireșteu		6.56	12.15		
Crăciunel	2.35			11.34	Ghirbău	6.31		6.03		Streiu	11.58	3.25	Banița		6.53	10.48			Kerel-Sz.-Pál		7.16	12.35		
Blaj	2.48			12.12	Aghirș	6.52		6.21		Hațeg	12.46	4.16	Crivadia		7.37	11.25			Cipen-Iernut		7.40	12.58		
Micăsasa	3.20			12.30	Stana	7.08				Pui	1.37	5.11	Hațeg		8.20	12.05			M.-Bogat		8.03	1.19		
Copsa mică	3.41			12.52	Huiedin	7.23				Crivadia	2.24	5.58	Glogovaț		9.01	12.42			Ludoș		8.37	1.49		
Mediaș	4.—			1.52	Ciucia	7.50				Banița	3.05	6.40	Streiu		9.52	1.22			Cheța		8.51	2.02		
Elisabetopol	4.35			2.18	Bucia	7.50		7.14		Petroșeni	3.37	7.12	Simeria		10.31	1.53			Cucerdea		9.08	2.18		
Sighișoara	5.10			3.03	Bratca	8.12		7.43		Arad—Timișoară			Timișoară—Arad						Simeria (Piski)—Uniedoară		9.40	2.46		
Hașfalău	5.37			3.59	Rév	8.52				Arad	6.05	5.48	Timișoară		6.25	5.—			Simeria (Piski)					
Homorod	7.02			4.28	Mező-Telegd	9.10		8.22		Aradul nou	6.33	6.19	Mercizfalva		7.19	6.02			Cerna					
Agostonfalva	7.43			6.16	Fugyi Vásárhely	9.29		8.48		Németh-Ságh	6.58	6.44	Orcizfalva		7.46	6.32			Uniedoara					
Apatia	8.11			6.44	Vărad-Velenceze	10.24				Vinga	7.29	7.16	Vinga		8.15	7.02								
Feldioara	8.41			7.46	Oradea-mare	10.53				Mercizfalva	7.55	7.47	Németh-Ságh		8.36	7.23								
Brașov	9.21			8.25	P. Ladány	11.—		9.13		Timișoară	8.14	8.08	Aradul nou		9.11	8.01								
Timiș	1.55			9.15	Szolnok	11.15		9.18		Ghiriș—Turda			Turda—Ghiriș											
Predeal	2.53				Budapesta	11.15		10.55		Ghiriș	9.26	4.19	Turda		8.29	3.10								
București	3.28				Viena	1.09		10.38		Turda	9.47	4.40	Ghiriș		8.50	3.40								
	9.35					3.29		12.20		Timișoară	9.08	9.02	Arad		9.27	8.17								
						6.38		2.15																
						3.—		8.—																

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.